

maal, som kræve deres Løsning, og bringer nye Hensyn frem, som ikke kunne lades uden af Betragtning. Det er disse Hensyn, som jeg fra mit Standpunkt har søgt at tage i Betragtning her ved dette Lovforslag, og, som det allerede er bemærket af det ærede Medlem for Maribo Amts 1ste Valgkreds (Neergaard), er dette ikke alene Frugten af mit Arbejde, men jeg har i saa Henseende støttet mig til de Forhandlinger, som i Fjor fandt Sted i det derom nedsatte Udvalg, saa at Forslaget i mange Henseender kan betragtes som et Udtryk for et Toldudvalgs Standpunkt, skøndt det i andre Henseender ikke kan det. Jeg kan ikke sige bestemt, i hvilke Henseender det rammer det forrige Toldudvalgs Ansuelser, og i hvilke ikke, efter som der ikke fandt nogen Afstemning Sted derom i Udvalget. Jeg har optaget i Lovforslaget Alt, hvad jeg fra mit Standpunkt ikke kunde have Noget imod, og hvad der var Stemning for i det vedkommende Udvalg. Jeg tror nu, at det er rigtigt af dette Thing, at det lader Toldudvalget fortsætte og fuldende sit Arbejde og da lader det Arbejde, som fremkommer, komme til at foreligge for Offentligheden som et Udtryk for dette Things Ansuelser og som et Tilbud, dette Thing gjør. Lad saa Ministeren tage det eller stille sig, som han vil; det er vort Tilbud, og saaledes skal det staa for Befolkningen.

Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 6te Valgkreds (Gad) havde ligesom den ærede Minister en Række Indvendinger mod Lovforslaget. De smukke Raad, han gav, om ikke at udæste Beshyttelsesmændene — det var Tiden ikke til — og hans Bemærkninger om, at, naar en stærk Forhandling er reist som nu, vilde det snarere være til Hindrer for en Løsning end til Fremme af den, skal jeg lade staa hen. Jeg ser ikke Sagen saaledes. Jeg tror, at det er godt og rigtigt, som sagt, at Folkethinget under den stærke Forhandling og den Bevægelse, der kommer, giver sin Mening tilkendte og ikke staa for den almindelige Mening som en Institution, om hvilken man ikke bestemt veed, i hvilken Retning den vil gaa. Det er heldigt, dersom Folkethinget er imod Protektionismen i den Skikkelse, hvori den nu reiser sit Hoved, at Folkethinget da giver det tilkendte. Men er Folkethinget for Protektionismen, saa lad det ogsaa give dette tilkendte; lad Folkethinget være sin Mening bekendt og tage sit Standpunkt i denne Sag principielt, men selvsølgelig med den Moderation og de politiske Hensyn, som man kan vente af dette Thing. Thi videre vil jeg selvsølgelig ikke opfordre Folkethinget til

at gaa. Det kan gjerne være, at en Løsning af Toldspørgsmaalet ikke kan ventes i en nær Fremtid; jeg har i Virkeligheden heller ikke ventet det, og den ærede Ministers Udtalelser have maattet overbevise mig og Enhver om, at vi under ham ikke ret vel kunne vente Toldspørgsmaalet løst paa en saadan Maade, som Folkethinget, som den almindelige Befolkning i Danmark og særlig Danmarks Landbostand maa ønske det løst. Men naar saa den ærede Minister sluttede sig til denne mærkelige Opfordring, der fremkom fra Handelsmødets Side om, at man, før man gaar til en Toldreform, skal søge at klare Forholdet til de to andre nordiske Riger, forbauser det mig i høj Grad, at den ærede Minister har optaget denne Tanke. Thi det vil vel erindres, at i den Betænkning, som Toldudvalget i 1883 afgav, udtalte dette Things Toldudvalg sig enstemmig for Unseligheden af en Toldunion med Sverig og Norge. Men i de Aar, som ere hengaaede siden 1883, har, mig bekendt, den ærede Regering ikke foretaget noget Skridt i saa Henseende. Nu gjør Ministeren pludselig Tanken til sin; da den er fremkommen fra anden Side — men vel at mærke, da den er fremkommen fra en Side, som ønsker at forhindre en Toldreform — bruger han de samme Argumenter og de samme Paaskud, som man har benyttet fra den Side, til at fælde Sagen. Nei, Spørgsmaalet om en nordisk Toldunion er dog for godt til at briges paa den Maade. Det vilde være, som jeg udtalte i mit første Foredrag i høj Grad til Gavn for de tre nordiske Riger, om de vilde danne en Enhed i Toldsagen og maaste i mange flere Sager; men paa den anden Side er Tidspunktet saa uheldig valgt, som det kan være, til at søge en saadan Toldunion, hvorimod det for 5 Aar siden ingenlunde var et ugunstigt Tidspunkt. Den Gang var Stemningen særlig i Sverig, som jo er det vigtigste af de 3 Lande, der skal indgaa i Unionen, jeg vil ikke sige for en Toldunion, saa vidt var det langt fra, ligesaa lidt som nu, men den var dog for det, som det ærede Medlem for Maribo Amts 1ste Valgkreds (Neergaard) talde moderat Beshyttelse, og som jeg ogsaa talder saaledes, men hvorved jeg, ligesom det ærede Medlem, rigtig nok forstaaer noget ganske Andet end Protektionisterne og det ærede Medlem for Svendborg Amts 6te Valgkreds (Brandes).

Den høitærede Minister gjorde en Bemærkning om Østetolden, som jeg ikke kan lade staa uimodsaagt, efter at jeg er kommen ind paa Enkeltheder. Han bemærkede om den, at en Værditold paa Ost vilde medføre